

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

1055 Budapest, Falk Miksa utca 9-11.

Levelezési cím:

1363 Budapest, Pf.: 9

Tisztelt Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság!

Alulírottak az alábbi ügyben szeretnénk közösen kérni a T. Hatóság szíves tájékoztatását, illetve állásfoglalását.

A közös kérelem egyik alanya, a Rail Cargo Terminal - BILK Zrt. vasúti konténerterminált üzemeltető társaság. Tevékenysége során vasúti konténerek tehergépkocsiról vasútra, ill. vasútról tehergépkocsira történő átrakodásával, ill. a konténerek köztes tárolásával foglalkozik. Mint munkáltató arról tájékoztatta a nála dolgozó munkavállalókat, hogy a „Vagyonvédelmi kamerarendszer bővítése” címén a foglalkoztatás helyszínén használt konténer rakodógépek (ún. kalmárok) vezetőfülkéjében is kamerákat kíván elhelyezni, melyek a benne dolgozó kollégák folyamatos megfigyelését teszik lehetővé, ennek során bizonyos látószögben a munkavállalókról is képfelvételt készítve (az erről szóló munkáltatói tájékoztatót jelen beadványunkhoz mellékeljük).

A VDSzSz Szolidaritásnak (a közös kérelem másik alanyának), mint a nevezett munkáltatónál működő érdekvédelmi szervezetnek a tagjai jelezték a szakszervezet felé, hogy ezt a munkáltatói intézkedést az ott dolgozók kifejezetten sérelmezik és elutasítják. Ennek oka egyrészt, hogy az állandó megfigyeltség érzését keltené bennük, amit stresszhatásként élnének meg, továbbá a megoldás jogszerűségével kapcsolatban komoly adatvédelmi aggályok merültek fel bennük, és alapvetően vitatják a kamerák vezetőfülkékben történő elhelyezésének jogszerűségét.

Mivel ezen aggályokat szakszervezetünk is osztja, ezért egyeztetést kezdeményeztünk a munkáltató vezetőjénél. Az egyeztetésen arra a - mindkét fél által elfogadhatónak tekintett - megállapodásra jutottunk, hogy álláspontjaink közlésével a NAIH tájékoztatását, illetve állásfoglalását kérjük az ügyben.

I. A munkavállalók, tagjaink képviselőjében eljáró szakszervezetünk álláspontja a kérdésben a következő:

A tárgyban közzétett „dolgozói tájékoztató” arra hivatkozik, hogy a már meglévő, a munkaterület megfigyelésére szolgáló vagyonvédelmi kamerarendszer kerül bővítésre. Azonban a tervezett intézkedés vizsgálata alapján megállapítható, hogy a rakodógépek kezelőfülkéjében való kameraelhelyezés közvetlenül nem vagyonvédelmi célt szolgál, amennyiben annak elsődleges funkciója nem a tulajdon, illetve vagyon elleni cselekmények elkövetésével kapcsolatos prevenció hatás elérése.

Ezt erősíti az a körülmény is, hogy a munkaterület a már korábban telepített kamerarendszerrel jelenleg is megfigyelt, mely önmagában is alkalmas lehet a lopások, egyéb tulajdon/vagyon elleni

cselekmények megakadályozására, vagy az ezzel kapcsolatos preventív hatás kiváltására. Megítélésünk szerint a vagyonvédelmi célhoz, a kamerás megfigyeléssel elérhető prevenció hatásához tehát nem szükséges, hogy további kamerák telepítésével a gépek vezetőfülkéjében az ott dolgozó munkavállalókról és a kezelőpultokról is kép- és videófelvevételek készüljenek.

Ezzel egyezően a Felek közötti egyeztetés során a munkáltató is arra utalt, hogy az ott dolgozók nagy értékű gépekkel és konténerekkel dolgoznak, ezért ha valamilyen baleset, vagy ezzel összefüggő káresemény következik be, akkor az eset kivizsgálásához, felderítéséhez, a felelősség megállapításához járulna hozzá a kamerafelvevételek utólagos elemzése.

A kezelőfülkébe történő kameratelepítés célja így valójában a munkavállalók és munkavégzésük megfigyelése, a vagyonvédelemmel, mint deklarált céllal a szóban forgó megoldás álláspontunk szerint legfeljebb nagyon áttételesen, közvetett módon hozható összefüggésbe.

Általánosságban nem vitatjuk egyébként, hogy az Mt. 11/A § alapján a munkáltató a munkaviszonnyal összefüggésben ellenőrizheti a munkavállalót, és ebből a célból technikai eszközöket is használhat.

Azonban amennyiben az ellenőrzés eszközeként alkalmazott megoldás az érintett munkavállaló személyiségi jogait is érinti, ennek jogszerűsége kapcsán mind az Mt., mind pedig az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 számú, ún. Általános adatvédelmi rendelete (a továbbiakban GDPR) korlátokat és követelményeket állít fel.

Az Mt. 9. § (2) bekezdése rögzíti, hogy „A munkavállaló személyiségi joga akkor korlátozható, ha a korlátozás a munkaviszony rendeltetésével közvetlenül összefüggő okból feltétlenül szükséges és a cél elérésével arányos. A személyiségi jog korlátozásának módjáról, feltételeiről és várható tartamáról, továbbá szükségességét és arányosságát alátámasztó körülményekről a munkavállalót előzetesen írásban tájékoztatni kell.”

A jogi szabályozási keretrendszer vizsgálata során kiemelendő továbbá, hogy a Hatóság általános gyakorlata szerint is „Valakinek a képmása, a róla készített kép- és hangfelvétel a GDPR szerint személyes adatnak, ezek készítése, rögzítése, tárolása pedig adatkezelésnek minősül.”

Az ilyen típusú munkáltatói megoldás, illetve adatkezelés garanciális korlátját jelenti tehát, hogy a munkáltatói ellenőrzés akkor tekinthető jogszerűnek, amennyiben az a munkaviszony rendeltetésével közvetlenül összefüggő okból feltétlenül szükséges és a cél elérésével arányos, továbbá az adatkezelés akkor jogszerű, ha a munkáltató az adatkezeléssel kapcsolatban betartja az általános adatvédelmi rendelet alapvető rendelkezéseit: többek között a célhoz kötött adatkezelés, a tisztességes adatkezelés, valamint az adattakarékosság elvét.

E körben különösen fontos az Általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontjának rendelkezése, mely kimondja, hogy „Személyes adat kezelhető abban az esetben, ha az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé.”

Mind az Mt, mind pedig a GDPR rend. felhívott szakasza egyértelműen előírja tehát, hogy a személyes adat kezelésével járó intézkedés esetén érdekmérlegelési eljárás keretében egy szükségességi/arányossági tesztet kell elvégezni. Ennek során ki kell értékelni, hogy a személyiségi jogok korlátozásával járó megoldás az adatkezelő szempontjából feltétlenül szükséges-e valamely jogos érdeke érvényesítéséhez, a korlátozás ezzel a céllal arányos-e, és hogy nincs-e az érintettnek

ezen adatkezelői érdekekkel szemben magasabb rendű védelmet igénylő, elsőbbséget élvező alapvető joga, vagy szabadsága.

Utalni kívánunk rá, hogy az Alkotmánybíróság is több ízben foglalkozott a kamerás megfigyelés alapjogi és személyiségi jogi összefüggéseivel.

A tárgyval kapcsolatban különösen relevánsnak tekinthető az Alkotmánybíróság 36/2005 AB határozata, amely a következőket emeli ki *„A kamerának mint a tulajdonvédelem technikai eszközének az alkalmazása a tulajdon tárgyainak óvására alkalmas ugyan, ám óhatatlanul személyekre, emberi magatartásokra, szokásokra, megnyilvánulásokra, illetőleg magára az emberi testre is irányulhat. Az elektronikus úton történő megfigyelés tehát alkalmas arra, hogy a magánszférába behatoljon, intim (szenzitív) élethelyzeteket rögzítsen akár olyképpen, hogy az érintett nem is tud a felvételtől, vagy nincs abban a helyzetben, hogy mérlegelhesse az ilyen felvételek megengedhetőségét és azok következményeit. Az így végzett megfigyelés a magánélethez való jog sérelmén túl – szélesebb és mélyebb értelemben – az emberi méltósághoz való jogot általában is érintheti. A magánszféra lényegi fogalmi eleme éppen az, hogy az érintett akarata ellenére mások oda ne hatolhassanak be, illetőleg be se tekinthessenek. Ha a nem kívánt betekintés mégis megtörténik, akkor nemcsak önmagában a magánélethez való jog, hanem az emberi méltóság körébe tartozó egyéb jogosultsági elemek, mint pl. az önrendelkezési szabadság vagy a testi-személyi integritáshoz való jog is sérülhet.”* „Alkotmánybíróság álláspontja szerint tehát csak a tényleges és a közvetlen, s nem az eshetőleges veszély értelmezhető a célhoz kötöttség követelményét kielégítő alkotmányos ismérvként.”

Maga a NAIH gyakorlata is abból indul ki, hogy jogellenes: az olyan elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazása, amely alkalmas a munkavállalók és az általuk végzett tevékenység állandó jellegű megfigyelésére, kivéve, ha a munkavállaló élete-és testi épsége közvetlen veszélyben lehet.

Szakszervezetünk a hozzánk forduló érintett munkavállalókkal, tagjainkkal egyezően úgy ítéli meg, hogy

- a szóban forgó esetben a kamerás megfigyelés nem közvetlenül vagyonsvédelmi célokat szolgál, így a vagyonsvédelmi kamerarendszer bővítésére való hivatkozás félrevezető
- a munkaterület a már korábban telepített kamerarendszerrel jelenleg is megfigyelt (anélkül, hogy az a munkavállalókról képfelvételeket készítene)
- nem áll rendelkezésünkre arra vonatkozó anyag, hogy a munkáltató az érdekmérlegelési tesztet elvégzése során milyen megállapításokat tett, illetve mivel látta alátámasztottnak, hogy az általa elérni kívánt cél **feltétlenül** szükségessé teszi az érintett munkavállalók személyiségi jogainak korlátozását
- az érdekmérlegelési eljárásra vonatkozó konkrét ismeretek hiányában is megállapíthatónak tartjuk, hogy nem áll fenn olyan helyzet, ami alapján a munkáltató valamely jogos érdeke érvényesítése feltétlenül, azaz más megoldással nem pótolható módon megkövetelné a munkavállalók személyiségi jogainak korlátozását
- a rendszer alkalmas a munkavállalók és az általuk végzett tevékenység állandó jellegű megfigyelésére (bár a munkáltatói nyilatkozat szerint nem ez a szándéka), a munkavállalói élet-és testi épség közvetlen veszélye viszont nem áll fenn, és nem is hozható összefüggésbe a kérdéses esettel, mivel a rendszer a balesetveszélyes helyzetek elhárítása érdekében a közvetlen, valós idejű beavatkozást egyébként sem tenné lehetővé

Meg kívánjuk jegyezni továbbá, hogy álláspontunk szerint a szóban forgó eset lényegi elemeit tekintve nagyfokú hasonlóságokat mutat a NAIH/2020/4103/ számú állásfoglalásával, illetve az abban elemzett tényállással, mely konklúzióként az alábbiakat rögzítette:

„folyamatos rögzítést végző fedélzeti kamerák telepítése (...) a szükségesnél nagyobb mértékű beavatkozást jelent a felvételekkel esetlegesen érintett személyek magánszférájába (...), így a Hatóság álláspontja szerint nem állapítható meg a fedélzeti kamerák telepítése során megvalósuló adatkezelés összhangja a GDPR-ban meghatározott követelményekkel, így elsősorban a szükségesség és az arányosság alapelvi követelményeivel.”

Így értelmezésünk szerint az állásfoglalás elvi tartalma a jelen esetre is alkalmazható lehet.

II. A foglalkoztató Rail Cargo Terminal - BILK Zrt. álláspontja:

A munkáltató a tevékenysége során a konténer - rakodógépeket használ, amelyek értéke közel egymillió euró járművenként. Ezen járművek súlya konténerrel együtt meghaladja akár a 100 tonnát is. Az érintett tevékenység tehát fokozottan balesetveszélyes, továbbá a nagy értékek miatt fennáll a jelentős károkozás és károsodás veszélye is. Ilyen sajnálatos káresemény a korábbi években több alkalommal is történt.

A közelmúltban több alkalommal fordult elő, hogy a munkáltató munkavállalói - a járművezetők - vagy a rakodó járműben, vagy valamely konténerben / partnerek teherautóiban okoztak kárt a járművek használata közben. A munkavállalók az esetek egy részében nem voltak együttműködőek a munkáltatóval az esetek kivizsgálása során, így a munkáltató több esetben nem tudta kideríteni, hogy pontosan mi történt – emberi mulasztás, műszaki hiba, hibás vezetéstechnikai manőver, esetleg a közlekedő infrastruktúra, útburkolat nem volt megfelelő. Ugyan a munkáltató telephelyén működik kamerás megfigyelőrendszer, de ezen kültéri kamerák távolról, vagyoni védelmi illetve forgalmi okból figyelik a területet, sok esetben a konténer tömbök miatt teljes takarásban van az emelőgép, rengeteg az úgynevezett vakvált a Terminál területén. Ezekon a területi adottságokon a munkáltató nem tud változtatni a fizikai korlátok (kamera tartóoszlopok) miatt. Fentiekre tekintettel a munkáltató a vezetőfülkékbe is kamerákat kíván elhelyezni, annak érdekében, hogy gépkezelői hiba incidens esetén kizárható legyen. A kamera tervezett látószöge az alábbi:

(megjegyzés: a fenti fotón a munkavállaló arca kitakarásra került, azonban a kamera beüzemelése esetén a munkavállaló arca oldalról látszódná)

A kamera látószögét a munkáltató úgy állította be, hogy azon elsősorban a jármű műszerei és a munkavállaló kezei által végzett műveletek, valamint másodsorban a munkavállaló által látott terület látszódjon. A munkavállaló maga csak oldalról, igen kis mértékben látható. A munkavállaló megfigyelése és róla felvétel készítése egyáltalán nem célja a munkáltatónak, de a kamera látószögét nem lehet úgy beállítani, hogy az csak és kizárólag a műszereket és a munkavállaló kezeit vegye.

A munkáltató véleménye szerint a kamerák és ezen adatkezelés célja a vagyonvédelem, továbbá a balesetek és károkozások kivizsgálása, az azokból történő okulás és a munkavállalók oktatása a jövőbeli balesetek és károkozások elkerülése érdekében. A kamerás megfigyelés jogalapja a GDPR 6. cikk. (1) f) pontja szerint a munkáltató jogos érdeke. A munkáltató a megfelelő tájékoztatót elkészítette és az érdekmérlegelési tesztet lefolytatta. Fontos kiemelni, hogy a kamerát senki sem figyeli sem élőben, sem szűrőpróbaszerűen, az tehát nem a munkavállalók munkavégzésének megfigyelésére szolgál. Amennyiben baleset vagy károkozás történik, a kamerafelvétel visszánézésre kerül a szükséges szabályok betartása mellett. A munkáltató az egyeztetéseken felajánlotta, hogy minden egyes betekintésen jelen lehet a munkavállalói érdekképviselő képviselője is. Baleset vagy károkozás hiányában a munkáltató a feltételeket a tájékoztatóban jelölt időtartam után törli, tehát vélelmezhető, hogy a felvételek jelentős részét soha senki sem fogja megnézni. A munkáltató álláspontja szerint a munkavállalók személyiségi jogai nem sérülnek olyan mértékben, mint amit az Mt. 9. § (2) tilalmaz.

A fentiek alapján tisztelettel kérjük, hogy a vázolt esetben a kamerás megfigyelő rendszer kiterjesztése kapcsán a T. Hatóság adjon részünkre tájékoztatást, illetve állásfoglalást a jogi helyzet minden érintett fél számára megnyugtató tisztázása érdekében.

Budapest, 2026. június 1.

